

Vreme: 11.07.2026 17:34

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net teme/ees-sistem-na-granicama-eu-kakva-su-dosadasnja-iskustva-gde-se-stvaraju-gužve>

Autori: Željko Bošnjaković

Teme: Evropska komisija

Naslov: EES sistem na granicama EU: Kakva su dosadašnja iskustva, gde se stvaraju najveće gužve i šta će biti od septembra?

5424

Od kada je počeo da se primenjuje sistem ulaska/izlaska Evropske unije (EES) na pojedinim prelazima i aerodromima su izazvana duža čekanja i gužve. Države zato do 6. septembra mogu privremeno da ublaže njegovu primenu, a Aleksandar Seničić, direktor Nacionalne asocijacije turističkih agencija Srbije (YUTA), očekuje da će ta mogućnost biti produžena i nakon tog roka.

Njegova primena je tokom prvih meseci na pojedinim evropskim aerodromima i graničnim prelazima dovela do dugih redova, tehničkih problema i propuštanja letova.

Seničić uzrok problema vidi u lošoj pripremi Evropske unije i nedovoljno jasnom predstavljanju sistema zaposlenima na graničnim prelazima.

"Čini se da ni danas ne razumeju do kraja kada i šta treba da rade. Pošto je sistem već u predsezoni prouzrokovao neočekivane gužve, očekivalo se da bi tokom sezone mogao da napravi još veće probleme. Zbog toga je Evropska komisija u aprilu omogućila državama Evropske unije da, kada nastanu velike gužve, privremeno suspenduju njegovu primenu na nekoliko sati ili tokom celog dana, kako bi se gužve smanjile", kaže Seničić za Insajder.

Takva mogućnost se trenutno uglavnom koristi na granici Grčke i Severne Makedonije, odnosno prilikom ulaska u Grčku, dok je na drugim prelazima bilo veoma malo sličnih situacija.

"Kada se naprave velike gužve, grčke službe veoma često tokom dana ne primenjuju EES, već samo registruju pasoše i putnike propuštaju po skraćenoj proceduri. Na drugim graničnim prelazima za sada gotovo da nije bilo takvih situacija. Koliko mi je poznato, to se na granici sa Mađarskom dogodilo jednom ili dva puta tokom sezone", navodi Seničić.

Kakva se situacija očekuje tokom sezone?

On podseća da se na graničnim prelazima čekalo i pre uvođenja sistema, naročito tokom letnjih meseci zbog velikog broja ljudi koji putuju. U pripremi ove sezone, međutim, sa grčkom stranom je dogovoreno otvaranje svih traka za ulazak u zemlju i najvećeg mogućeg broja šaltera.

"To za sada dosta dobro funkcioniše. Osim u udarnim terminima, otprilike od šest ujutru do dva posle podne, kada je gužva najveća, nema preteranih zadržavanja. Putnici prijavljuju da se u tim terminima na granicama čeka sat ili dva, ali se vreme čekanja postepeno skraćuje i očekujem da tokom sezone situacija ne bude gora", kaže on.

Povremena zakrčenja i veće gužve beleže se i na prelazima prema Hrvatskoj, Mađarskoj, Rumuniji i Bugarskoj, a Seničić očekuje da će ih biti i tokom jula i avgusta.

"To je situacija na koju ne možemo mnogo da utičemo", ocenjuje direktor YUTA.

Evropske aviokompanije i aerodromi zato su početkom jula zatražili širu mogućnost privremenog obustavljanja biometrijskih provera tokom najvećih gužvi, ali je Evropska komisija odbacila mogućnost opšte suspenzije sistema. Komisija je navela da se ozbiljniji problemi beleže na oko 20 od približno 1.500 graničnih prelaza.

"Okolo 20 aerodroma u Evropi pokrenulo je inicijativu da im se omogući suspenzija EES-a, jer nemaju dovoljan broj zaposlenih i tehničkih sredstava. Očekujem da do kraja sezone ne bude većih problema", kaže Seničić.

Da li su alternativni prelazi rešenje?

Građanima koji putuju automobilom savetuje da koriste alternativne granične prelaze i da ne biraju svi najveće prelaze na koje su navikli.

"Sve države sa kojima se graničimo imaju i manje prelaze, na kojima uglavnom nema velikih gužvi", poručuje on.

Govoreći o tome kako bi EES trebalo da funkcioniše u idealnim uslovima, Seničić navodi da bi putnicima trebalo omogućiti da sami unapred završe veliki deo procedure.

"Trebalo bi da postoji aplikacija, kao što već postoji u nekim drugim zemljama, preko koje bismo unapred poslali svoju fotografiju, fotografiju pasoša, pa čak i otiske prstiju. Kada dobijemo odobrenje, ono bi moglo da bude u obliku QR koda. Putnik bi na granici samo skenirao taj kod, sistem bi ga prepoznao i evidentirao datum ulaska. Na povratku bi na isti način bio zabeležen datum izlaska", objašnjava Seničić.

Kao primer navodi Katar tokom Svetskog prvenstva, gde je takav sistem omogućio brz prolazak putnika bez većih gužvi.

"Ideja je da se u jednom trenutku koriste mašine, a ne samo da kontrolu obavljaju ljudi, slično sistemu koji na našem aerodromu koriste državljani Srbije - skenira se pasoš, otvori se kapija i putnik nastavlja dalje. EES bi trebalo tako da funkcioniše, ali trenutno ne funkcioniše na taj način. Moraće još mnogo toga da se promeni kako bi sistem počeo da radi kako je prvobitno zamišljeno", kaže Seničić.

Vreme: 11.07.2026 17:34

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net teme/ees-sistem-na-granicama-eu-kakva-su-dosadasnja-iskustva-gde-se-stvaraju->

Autori: Željko Bošnjaković

Teme: Evropska komisija

Naslov: EES sistem na granicama EU: Kakva su dosadašnja iskustva, gde se stvaraju najveće gužve i šta će biti od septembra?

Inicijativa devet evropskih zemalja

Države trenutno ne mogu dugoročno da suspenduju EES, već to mogu da čine privremeno, na dnevnom nivou. Mogućnost privremenog ublažavanja primene sistema trebalo bi da traje do 6. septembra, nakon čega bi EES trebalo da se primenjuje kontinuirano.

Devet evropskih zemalja - Belgija, Francuska, Nemačka, Grčka, Italija, Malta, Holandija, Portugal i Švajcarska - zatražilo je od Evropske komisije da i posle 6. septembra državama omogući privremenu obustavu prikupljanja biometrijskih podataka u vanrednim situacijama, navodeći da prvi meseci primene EES-a i dalje prate značajni tehnički i operativni problemi.

"Pokrenuta je inicijativa da se taj rok produži i verujem da će ona biti pozitivno rešena, s obzirom na to da turistička sezona u velikom broju zemalja traje do kraja septembra, a negde i do kraja oktobra. Očekujem da će mogućnost privremene suspenzije sistema biti produžena i posle 6. septembra", zaključuje Seničić.

Tagovi

